

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opraviništvo**, na katero naj se blagovoljito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O položnji stvarij v iztoku.

Iz Carigrada ve telegraf od 20. t. m. poročati, da je v konferenčni seji zadnje soboto angleški zastopnik vstal in rekel, da, ker se porta brani sprejeti od velevlastij terjana poročstva glede imenovanja guvernerjev in osnivanja neodvisne nadzorne komisije, nij nobenih skupnih tal za obravnavanje več, torej naj se konferenca ima zaskleneno. General Ignatiev je govoril potem v podobnem smislu ter dejal, da tega, kar predlaga porta nij mogoče sprejeti, naglašal, da je porta za vse odgovorna in izrekel upanje, da ona ne bode zoper Srbijo in Črnogoro v prihodnje nič počela in da bode na položaj obzir jemala. Po tem je konferenca razšla se. General Ignatiev in Salisbury odhajata v ponedeljek (t. j. za naše bralce včeraj), drugi zastopniki pa otidejo prihodnji teden.

Kedaj pak se bode zdaj, vsled oholega obnašanja Turčije izpolnila slovesno v Moskvi zadana beseda ruskega carja, o tem bomo menda že naslednje dni kaj gotovega slišali. Oficijalen telegram iz Peterburga poroča, da 20. jan. nij bilo še uradno naznanjeno o odbitju portinem. Kadar pride to uradno poročilo (mej tem, ko to pišemo je gotovo že prišlo) potem se bode v Peterburgu sklenilo, kaj bode car naredil. Dunajsk list, sicer ne vselej zanesljivi „N. W. T.“, pravi, da iz dobrega vira ve, da se mobilizira tudi 12 regimentov pešcev in 3 regimente konjice carske garde. Iz Berlina pak naznanjajo, da je general Mantouffell poslan od nemške države v ruski tabor v Kišenev ter da se bode ta tabor že v naslednjih dneh bolj proti jugu pomaknil. Te novosti bi dale torej sklepati, da Rusija ne bode

dolgo čakala z vojno, — temuč da namerava kmalu udariti.

Vendar ne zmanjkuje tudi še glasov, ki sodijo, da bode Rusija tudi po odhodu Ignatieva počakala spomladi. Zlasti ponovljenje bolezni glavno komandujočega velekeza Nikolaja, ki je več in učen človek, prišlo je Rusom neljubo; po drugej strani pa tudi vedo, da Turčija vsak dan bolj denarno hira in peša, čem dalje mora toliko na nogah imeti, a Srbiji ter Črnej gori za časa premirja, t. j. do konca prihodnjega meseca ničesa storiti ne sme. Naj pa se zgodi tako ali tako, to nadejo hočemo ohraniti, da slovanska Rusija ne bode varala pričakovanj in upanj, ki jih bratje balkanski Slovani stavijo na njo, ter da bodo osramoteni vsi oni njeni in naši sovražniki, ki blebetajo, da se bode Rusija nečastno nazaj pomaknila.

Ali naše slovenske šole kaj napredujejo?

Pod tem naslovom piše „Slov. Uč.“ dalje: „Napredka velikega ne moremo nikjer opaziti. S tem se ve da je dosta storjeno za večjo ljudsko omiko, da se šole razširjujejo na več razredov, ker se s tem šolsko obiskovanje zboljšati da. Novih šolskih poslopij se žalibog le malo stavi in redko kje se misli na popravek obstoječih slabih šolskih stavb. V marsikaterem kraju bi se učitelji in tudi krajni šolski svet trudil, da bi vsa mladina vsaj v zimskem času v šolo hodila; toda za vso mladino pa zopet šolski prostori ne zadostujejo. Toda marsikaj bi se že dalo s časoma zboljšati še, ako bi tistim faktorjem, kateri šolstvo vodijo, v resnici za pravi šol-

ski napredek mar bilo. Pa dokler imamo nemška učiteljska za bodoče učitelje slovenskih šol, toliko časa se nam vse omikovanje naših šol le — ironija vidi. Res se utegne učiteljski kandidat dosta naučiti na sedanjih preparandijah — a vse pridobljeno zamore na lehek način le v nemških šolah porabiti. Da more na slovenskih šolah z vspehom podučevati, treba mu je vzeti po dovršenem učiteljsku slovenske knjige v roko, da prebavi zdaj vso tvarino v tistem jeziku, v katerem edino se more s slovenskim otrokom porazumeti. Toda vsak učitelj slovenske šole nij tako vsteden, da bi se privadil na lepo književno slovenščino in si prisvojil slovenske terminologije. Pa zakaj bi tudi to storil; vsaj se mu to ne vsteva v zaslugo; vsaj se mu nikoli ne priporočuje. V dokaz so nam vsi šolski listi, katerim so protektorji šolski nadzorniki. S posebnim povdarkom smemo torej reči: Dokler ne bodo učiteljska po Slovenskem slovenska, dokler se naši kandidati in naši učitelji iz slovenskih knjig za nauk pripravljali ne bodo, toliko časa še ne moremo c pravem napredku naših šol govoriti. — Naše šole bodo le tedaj napredovale, le tedaj v resnici ljudstvu koristile, kedar bodo narodne in praktične. Toda kako zelo se bojé še nekateri učitelji, a še bolj druge osebe, ako bi njih šole imele kolikor toliko obraz slovenskih narodnih šol. Bojé se na pr. vpeljati pisanke, risanke ali tiskovine s slovenskimi napisi ali pa kako slovensko knjigo, ki nij izišla ravno v c. kr. zalogi. Pa vsaj nij čuda, neki c. kr. nadzornik je celo ukazal pri neki učiteljski konferenci, da se morajo rabiti samo Musil-ove (nemške) pisanke. Čudimo se dotičnim učiteljem, da nijso g. nadzornika prašali, na ka-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

(Dalje.)

Osmo poglavje.

Osveta v začetku tako sladka,
V kratkem same nas grenko zadene.

Drugi dan je bila nedelja. Trueman je bil navajen vsaj za pol dne iti v cerkev s družino cerkvenikovo; ker pa Jerica nij imela klobuka, ter nij mogla z njim iti, je Trueman nij hotel zapustiti. Tako sta skupaj preživela do polu dne, hodila sta po ladijedelnih ter sta ogledovala ladije. Jerica je imela svojo staro ruto krog glave zavezano. Po polu dne je Trueman zaspal pri peči. Jerica pa se je igrala z mačko.

Zvečer je došel Viljem, pa le da se je poslovil, predno se je vrnil k gospod Brayu.

Mudilo se mu je in nij mogel se dalje časa zadržavati, kajti njegov gospodar je imel rad vrata zgodaj zaprta, zlasti pa v nedeljo večer. Stari gospod Cooper ga je vendar obiskal po svojej stari navadi, ko je po njegovem odhodu Trueman videl, da je Jerica zaspala na naslonjaču, smilila se mu je, prebuditi jo ter jo je v obleki položil v posteljo.

Izbudila se je rano v jutro, ter se je zelo čudila, da je bila oblečena; skočila je po konci ter je letela v sobo, da bi prašala Truemana, kako se je to zgodilo. Trueman je ravno narejal ogenj; ko je Jerica bila dovolj podučena na raznovrstna prašanja, — kedaj in kje je zadremala in kako je prišla v posteljo — skušala je pomagati bolj ko mogoče pripravljati zajutrak in pospravljati po sobi. Posnemala je nauke gospe Sullivanove, katerih se je vseh spominjala ter je kazala neko posebno spretnost pri vsem, česar se je lotila. V malo poslednjih tednih je bila za čuda stanovitna, učila se je koristiti na ta

ali oni način in kot je gospa Sullivanova pre-rokovala, obetala je, da bode neki dan popolno spretna gospodinja. Res je mogla opravljati le majhena dela, a nagle njene nožice so Truemanu prihranile marsikatero stopinjo, zlasti pa je skrbela, da bi sobo obdržala snažno, na kar je bila najbolj ponosna. Ker je bila soba očistena prahu in pajčevin, čutila je, da gospa Sullivanova pričakuje od nje, da jim ne bode pustila z nova nakupičiti se. Bilo je prav ljubeznjivo videti, kako je majhena deklica vsak dan, ko je Trueman odšel po svojej navadi ulične svetilnice snažit in nalivat, skrbno in pridno pometala s staro metlo, katere držalo je bilo obrezano, da jo je lažje držala. Zdaj pa zdaj je gospa Sullivanova pogledala noter, da jo je pohvalila ali jej pomagala; nič pa nij Jerico storilo srečnejšo, nego če se je naučila kaj novega. Res je sicer morala prestati marsikatero izkušnje ter je bila zdaj pa zdaj močno poparjena. — Dvakrat ali trikrat se jej je opečen kruh

tero postavno določbo se je pri svojem po-
velju opiral. — A tudi praktično morajo naše
šole osnovane biti; gola teorija brez praktič-
nega odobrenja ne velja nič. Taka gola teo-
rija so tisti „obligatni oddelki“ po vseh raz-
redih, ki so se tako slabo obnesli, da se skoro
nihče več ne ozira na nje. Sploh smo pri nas
le na papirju „dodri pedagogi“. Marsikateri
učitelj sestavi izvrstno „razdelitev šolskih ur“,
in jo po zaukazu predloži v odobrenje na
okrajni šolski svet. Kdo mi je pa porok,
da se bode tudi po njej mej letom ravnal.
Ta „razdelitev šolskih ur“ (lektionsplan) je
le „vestna reč“ vsakega učitelja; zavolja tega
se pa od prejšnjih učiteljev nij zahtevala nje
predložitev gosposkam; le sedanjim se več ne
zaupa. Pisarij se pač dan denes učiteljem
toliko nalaga, kakor da bi se oni za nekake
uradnike in celo za nekake koncept urad-
nike izobraževati imeli. Prav je uže, da
se učitelji izurijo v peresu; ali boljše je,
da so dobri govorniki in dobri pedagogi, in
po težavnem šolskem poduku naj se jim tudi
malo odpočitka privošči.

Taki in enaki uzroki, katere smo mi iz
raznih razlogov le rahlo omenili in premalo
povdarili, morali bodo odpasti, da bomo
mogli o šolskem napredku govoriti. Posebno
pa se bodo morali boljši časi povrniti, da
bode naše ljudstvo materialno bolj podkovano,
in potem rajše in lažje za šolo kaj žrtvovalo.
Do takrat naj pa učiteljstvo potrpi, svojo dolž-
nost z ozirom na postavno in posebno še svojo
vest natančno spolnuje, ob enem pa po svojih
močeh vse ovire šolskemu napredku odstran-
jevati se trudi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. januarja.

Ministerijalni listi poročajo, da vlada misli
tirolski dež zbor razpustiti. „N. Fr. Pr.“
temu uže rokopleska. Ali menda prevred, ker
Tirolci, „črni Čehi“ bodo tako storili, kakor
pravi Čehi, stare poslanke bodo volili.

Iz **Zagreba** je slišati, da tamošnji
meščanje nameravajo poslati črno gorske mu
knezu častno sabljo. Prav lepo in v očigled
magjarskim demonstracijam tudi potrebno in
dostojno bi bilo, ko bi Hrvatje res to naredili.

V **ogerskem** zboru je predsednik bral
Košutovo pismo, v katerem izreka, da man-
data v Czegledu ne sprejme.

V Pešti je druhal v soboto za **Košuta**
demonstrirala, ker je šla czegledska deputa-

cija skozi Pešto. Magjarski studentje in po-
stopači so kričali živio Košuto in vpili, da
mora v domovino nazaj priti, ker se vojna
Rusije s Turčijo začne. Tudi s tem so Ma-
gjari izrekli, da bi radi našo monarhijo za-
ratili z Rusijo! Pa ne pojde!

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se telegrafira, da je
knez Milan po slovesni službi božje poslovi-
se od ruskih prostovoljcev, ki so se vrnili. V
svojem govoru se jim je zahvalil za njih hra-
bro vojevanje in je željo izrekel, da bi ruski
in srbski narod kmalu zopet zedinjena stala
v boji zoper sovražnika Slovanstva. Končal je
govor z živio klicem na ruskega carja, katerega
je imenoval protektorja vseh Slovanov.

Poljska „Gazeta Narodowa“ poizvede, da
bodo vojni oddelki, ki imajo popolniti **rusko**
južno armado, šli od zdaj naprej v Podolijo
in Ukrajno, ne več v Kišenev. Kozaki ruske
južne armade se bodo zedinjeni z artiljerijo,
složili v „kombinujoč kor“. General Fomin je
dobil dostojanstvo hetmana. Vsi vojni oddelki
v Hotinu so se te dni postavili ob Prutu od
Kabana do Skuljan. Čete, ki so bile dozda
pri Benderu, so šle v pozicije od Ungenja do
Leove. Železnice dovažajo samo provijant in
vojni material. Pijonirji ruske armade pri
Leovu so v treh urah za poskušnjo naredili
pontonski most čez Prut. Kadar ruska vojska
prekorači Prut, bode utaborila se pri Jasiju,
kamor te dni pride več častnikov ruskega ge-
neralnega štaba.

O **turške** armadi se piše iz Ruščuka,
da je v vsej Bulgariji 146.000 turških voja-
kov, a pri tem nijso šteti prostovoljci in re-
servisti. „Pol. Corr.“ je polna hvale o hra-
brosti te vojske. Turki baje celo na to mis-
lijo, da bi oni vojsko začeli, to je, Donavo
prej prestopili, predno jo Rusi.

Sè strahom prusko-nemški li-ti konstatir-
ajo, da se je **francoska** vojska uže po-
polnem popravila in da se more hitro mobili-
zirati in velikanske mase vojakov na noge
spraviti. — Ali škoda je, da v orientalnem
politiki Francozje nemajo pravega razuma.
Njih mnogi listi pišejo v protiruskem smislu.

V **italijanskem** zboru se posvetuje
nova postava o zlorabi duhovnikov. Mnogo go-
vornikov se je oglasilo proti tej postavi, za-
htevaje svobodo za vse, tudi za protivnike.

Tudi **švedska** vlada od svojega parla-
menta terja, da bi jej velike svote dovolil za
osnovanje in oroževanje večje vojske. Ali
mnogo, zlasti kmetskih in demokratičnih po-
slancev je, ki so odločno proti temu in prav
pravijo, da Švedija leži preveč na strani, nego
da bi jo kdo napadati hotel.

V **Ameriki** so Sioux-Indijanci začeli
upor zoper zedinjene države in prešli v Ka-
nado.

sežgal in zdrobil v pepel; kar pa je bilo še
hujše, neki dan je ubila pisano čašo, za ka-
tero se je močno jokala. Ker pa Trueman
nikdar nij mislil, da bi jo zarad česa karal,
pozabila je svojo nesrečo in izkušnja jo je
storila previdnejšo.

Kati Mac Carty jo je držala za najbrd-
kejšega in najživahnejšega otroka na svetu ter
je časih dohajala in pomivala pod ali pa sto-
rila kako drugo delo, pri katerem je trebalo
več moči in spretnosti — nego jo je Jerica
imela.

Ker jo je čestitljivost naganjala izpolniti
nade gospe Sullivanovi in jo še bolj spodbu-
jala želja Truemanu koristiti se svojo udanostjo,
bila je Jerica navadno prijazna, potrpa in
postrežljiva. Trueman je bil tako prizanesljiv,
da je le malokedaj otroku kaj ukazal ter ga
pustil po svoje ravnati. A kakor zelo brez-
uzdano je doslej vzrasla, ubogala je vendar
rada moža, ki je nikdar nij oviral; tudi stari
mož je le redko videl, da bi pričo njega prev-

zela jo ona silovita razdraženost, ki enkrat
vneta nij poznala nikakoršnih mej. V mirni
novi domačiji, katere se je do sedaj ve-
selila, nij bilo skoro ničesar, kar bi jo bilo
moglo razdražiti; a zdaj pa zdaj pripetili so
se primerljivi, ki so pričali, da ogenj v nje-
nem mlademu duhu še nij bil ugasnil in da
njeno hudo nagnjenje še nij bilo zatrto.

Neko nedeljo je šla Jerica, sedaj pokrito
z lepim klobučkom, katerega ji je bil True-
man kupil, z gospod Cooperjem, Flintom in
Viljemom od popoldanske službe božje iz cer-
kve domov. Stara moža sta se pogovarjala o
svojih dolgočasnih predmetih, otroka pa sta
zastajala ter vsa vneta govorila o cerkvi, o
duhovniku, o ljudeh, o godbi, kar vse je bilo
Jerici novo ter se je nad vsem močno zavze-
mala in čudila.

Prišedši blizu svoje hiše, zapazil je Vi-
ljem, kako zelo se je po ulicah zamračilo ter
je potem pogledavši na Jerico, katero je za
roko peljal, rekel:

Dopisi.

Iz Loke 19. jan. [Izv. dopis.] Priča-
koval sem do denes dopisa iz Loke od ene
ali druge stranke, a nihče se nij hotel potru-
diti; tudi oni ne, katerih dolžnost bi bila, po-
pisati prijazni večer, katerega smo imeli 6.
t. m. pri „zelenem drevesu“, v prostornih
lepo okinčanih sobah. Pri tej veselici, katera
je bila napravljena v podporo ubogej šolske
mladini, nabralo se je nad 70 gold., s tem se
bode lahko precej obleklo in pomagalo ubo-
gim sirotam. Tako delovanje je gotovo hvale
in posnemanja vredno, kakor tudi našemu
ljudstvu v izgled javiti potrebno.

Gotovo bode čestite bralce zanimalo,
ako navedem, kako se je stvar vzbudila, ka-
teri so bili sodelovalci in podporniki. Vzbudi-
telj in aranžer veselice bil je g. dr. Kocuvan,
kateri se je gotovo mnogo trudil prej ko je
vse potrebno preskrbel, njemu bodo obdaro-
vani zahvalo dolžni in potem kranjskemu pev-
skemu društvu, katero je prišlo popevat rev-
nim v pomoč, lepe slovenske pesni, katere so
jako prijetno odmevale in navdušile navzočne,
ker kdo ne bi poslušal rad ubranega petja!
Potem tudi igralcem godbe, gosp. Majerju na
gosli, g. Stöcklu na glasovir iz Ljubljane, go-
spodični Dolenčevij iz Vipave in gospej Koceli
iz Loke, kateri so mladini v prid sodelovali.
Bilo nas je pa tudi precej skupaj iz Ljub-
ljane, Kranja in tudi mestjanov se je mnogo
udeležilo, le udov čitalnice sem pogrešal,
mnogo taci, kateri bi bili lahko prišli, po-
sebnost k tej veselici, katera je imela gotovo
blag namen, in bila je tudi primerna vsakemu
človeku, naj bi bil stanu tega ali onega.

Tudi požarna straža je napravila v svoj
lastni prid pretečeni teden veselico, pri kate-
rej je čistega dohodka nad 70 gold. Tudi lepa
svota in pomoč! Zahvaliti se ima umnemu vodi-
telju, ki je nemške krvi, a zna tudi Slovencem
ustrezati.

Čudno je, da čitalnica nič ne napravi,
ima tako slabe moči, da si ne upa kaj ena-
kega izpeljati? Gotovo jej edinosti manjka;
ona je, s katero se kaj stori!

Iz loške doline 20. jan. [Izv.
dop.] Čital sem uže o naši trirazredni šoli,
katera se lahko gre merit z marsikatero svo-
jih sestic na deželi. Po prizadevanji kr. šol.
sveta in osobito njegovega prejšnjega pred-
sednika gosp. Schweigerja se je šolska hoja

„Jerica, ali greš često s strijcem True-
manom gledat, kako prižiga svetilnice?“

„Ne,“ odgovorila je Jerica, „nikdar ga
še nijsem videla, odkar sem prišla sem. Ho-
tela sem, a bilo je vselej tako mrzlo, da me
strijc Trueman nij hotel vzeti s soboj. Rekel
mi je, da si bi zopet nalezla mrzlico.“

„Denes večer ne bode mrzlo,“ rekel je
Viljem, „večer bode kaj lep, in če strijc True-
man dovoli, spremila ga bova, kar sem jaz
po gostem storil. Ti boš šla prvokrat z njim
in boš gledala skozi okna, kako ljudje pijejo
čaj ter v sobah okolo peči posedajo.“

„In jaz zelo rada gledam prižigati velike
svetilnice,“ segla mu je Jerica v besedo; „te
narede vse okrog tako svetlo in lepo. Upam,
da naja bode pustil s soboj; prašati ga čem.
Pojdi,“ rekla je, ter ga potegnila za roko,
„doteciva ju in ga precej prašajva.“

„Ne, ne čakaj,“ rekel je Viljem; „strijc
Trueman ves zamišljen govori z mojim starim

izdatno zboljšala. On nij s hudo priganjal ljudij, naj pošiljajo deco v šolo, ampak z lepo jih je privadil šoli in to je pametno. Našo šolo sedaj obiskuje vsak dan najmenj 80 % otrok. Do sedaj pa še nij imela vrta, na katerem bi se lahko deca učila sadjerejstva in poleg tega tudi čebelarstva. Dela se vrt uže par let, a počasi. Letos bi se lahko popolnem dodelal, ker imamo tako ugodno zimo in ljudje bi lažje sedaj delali tlako, ko sicer nemajo kaj, kakor pa spomladi, ko bode treba na polje iti delat. Po novem letu je bil voljen pri nas nov krajni šolski svet, v katerega so menim da voljeni gg. Gr. Lah, Jak. Vilar, And. Janežič, Andrej in Matej Znidaršič, sami narodni možaki. Prejšnji predsednik g. Schweiger se je odpovedal bremenu, ki pri nas res nij lahko. Novi krajni šolski svet, bode gotovo tudi delal z vsemi silami za blagor našega šolstva. Pred vsem naj gleda da pridobi šoli kaj učnih pomočkov, ki so pri nas bele vrane in da utemelji šolarsko bukvarnico; potlej pa še četrti razred. Eneržije mu ne bode smelo manjkati, ker brez nje bi zabredel v protislovje in kolizije.

Naša čitalnica je pričela letošnjo sezono 4. t. m. s tombolo in plesom. Prihodnja veselica bode 28. t. m. in 11. februarja bode maškerada, h katerej bomo vabili tudi neude. Vstopnine bode za neude 50 kr., z družino pa 1 gld. Lani se je maškerada dobro obnesla in letos se bode menda tudi.

Domače stvari.

— (Zemeljski posip pri Zidanem mostu) na železnico in v Savinjo je velikan-skeji nego smo si mislili. V nedeljo je prišlo več kot 1000 radovednih gledalcev od daleč in blizu gledat sledove te strašne katastrofe. Zdaj dela neprenehoma 300 vojakov, pionirjev in ženijskih in mnogo drugih delavcev, da bi odpravili nasip. Železnica še tri tedne ne bode mogla voziti, ali morda še dalje ne, ker za gotovo se pričakuje od razkopanega hriba nov posip. Obširnejši popis prinesemo jutri.

— (Za ljudsko kuhinjo) se uže podporni udje nabirajo in je uže več gospode pristopilo.

— (Strah naših Nemcev pred slovensko trobojno zastavo.) Poroča se nam: V soboto so se predstavljale na čast

175 letnici filharmoničnega društva žive podobne iz zgodovine tega društva. V prologu, ki je res patrijočno navdihnen in ga je spisal naš rojak H. Pen, nastopi tudi Carniolia. Opasana je bila igralka z rumeno plavo opasnico. V parterji nekdo vpraša, ali so to barve kranjske dežele? „Ne,“ odgovori drugi, „barve kranjske dežele so belo-plavo-rudeče, katere je potrdil cesar Ferdinand I. in tudi naš cesar dvema veteranskima društvoma, ki nosijo kranjski grb v svoji zastavi. Te barve, namreč rumeno-plave so — barve deželnega vratarja.“ Kdo bi se pri tej priliki ne spomnil na rumeno-plavo zastavo pri otvorenju realke, ki so si jo hranilnični gospodje izmislili, da bi se ognili belo-modro-rudeče. Ali ste smešni!

— (Magjari.) ki gredo v Turin po Košuta, so se peljali z mešanim vlakom v nedeljo večer skozi Ljubljano. V Ljubljani jih je več šlo v restavracijo na kolodvoru. Na klobukih so imeli ti domoljubi avstrijsko ogerski Košutovo fotografijo, pa rudeče-belo visoko pero. Bilo jih je čez 100, čudne smešno-ošabne postave mej njimi.

— (Prepir) se je vnel, kakor se nam od tod piše, v nedeljo zvečer blizu kolodvora mej štirimi vojaki domačega polka, ki je končal s tem, da so trije enemu bajonet izruvali ter šli z njim naprej, dokler jim ga civilisti niso izruvali in preplašenemu, pa pijanemu razoroženцу nazaj dali.

— (Slovanska čitalnica v Mariboru) je imela dne 21. decembra 1876 občni zbor in so bili voljeni: za predsednika dozdanji predsednik gosp. drd. Ivan Kačič, za podpredsednika oziroma tajnika gosp. Vatroslav Holz, za denarničarja g. Ivan Škoflek, za odbornike: gg. dr. Dominkuš, dr. Sernec, dr. Križanec in dr. Purgaj, in za namestnike: gg. Martin Berdajs in Jože Rapoc. Poročilo tajnikovo in denarničarjevo je bilo z občinim zadovoljenjem sprejeto. V letošnjem pustnem in postnem času bodo sledeče veselice: 21. januarja mali ples, 3. februarja veliki ples, 11. februarja mali ples, 25. februarja beseda in tombola, 19. marca beseda in šaljiva loterija. 27. januarja zvečer ob 1/2 8 uri je izredni občni zbor, ker se bode vsled odstopa gospoda Holza volil novi tajnik.

— (Katoliško politično društvo v Konjicah) napravi v nedeljo 28. t. m. ob 1/2 4 uri popoldne besedo z veselico za predpust.

— (Mariborski škof) bode letos zakrament sv. birme delival v dekanijah starotrške, velikonedeljske, zavraške, v mariborske na desnem dravskem pobočju — izvzemši predmestno faro sv. Magdalene v Mariboru — in na posled v Hočah Birmovanje se bo v Hočah in pri farah mariborske dekanije na desnem dravskem pobočju vršilo v drugej polovici meseca maja, v starotrške dekaniji pa pozneje. Posamezni dnevi se bodo natančno še o pravem času naznanili!

— (Slovansko pevsko društvo) na Dunaji ima: Glavno skupščino v petek, 26. januarja 1877 ob 7. uri zvečer. Predmeti: 1. Letno poročilo in letni račun. 2. Volitev revisorja. 3. Volitev odbora. Dr. Jan. Lenoch, predsednik.

— (Poskušanje rop.) Pretečen mesec je bil Janez Šturm iz Potoka blizu Posavca v radovljiškem okraju na cesti od roparja napaden a se je srečno ubranil.

— (Štastika avstrijskih šol l. 1875.) (Dalje.) Vsega ljudskega učiteljstva se je štelo 31.196, to je za 5937 več nego leta 1871. Po naših deželah je bilo lani na Štajerskem 1472 učiteljev, t. j. za 631 več, nego leta 1871; na Kranjskem samo 357, za 18 učiteljev manj, nego pred 5 leti na Koroškem 518, t. j. za 109 več nego l. 1871; v Trstu 181, za 17 več, na Goriškem 278, t. j. za 70 več in v Istri 237, za 21 več od l. 1871. — Z ozirom na število šol spada poprek na vsem Avstrijskem na eno šolo 2.1 učiteljev, in sicer na Štajerskem poprek 2.5 učiteljev na eno šolo, na Koroškem 1.6, na Kranjskem 1.4, v Trstu in okolici 7.9, na Goriškem 1.3, v Istri 1.7 — Letne plače se je izkazalo l. 1875 pri vsem avstrijskem učiteljstvu 12.920.645, torej pripada na eno učiteljsko moč poprečni znesek od 467 gld. Glede na posamezne dežele so najboljše dotacije na Dolenjem Avstrijskem, kjer pripada na eno osobo učiteljsko poprečna plača od 717 gld.; najslabša je pa na Tirolskem s poprečnim zneskom od 167 gld.; na Štajerskem je 468, na Koroškem 452, na Kranjskem 368, v Trstu in okolici 619, na Goriškem 381, v Istri 369. Šolo obiskujočih se je izkazalo 2.143.683 za 513.973 več nego pred 5 leti. Po materinem jeziku je bilo od teh obiskajočih 991.879 Nemcev, 717.708 Čehov, 145.538 Poljakov, 74.849 Rusincev, 98.565 Slovencev, 83.308 Italijanov,

očetom; tudi smo skoro doma — potem ga lahko prašava.“

Komaj je mogel zavirati nje nepotrpežljivost; komaj pa so dospeli do vrat, odtrgala se mu je Jerica nenadoma, skočila je k Truemanu ter ga je prosila. Rad jima je privolil prošnjo in kmalu so bili vsi trije na poti.

Nekoliko časa je Jerica tako zelo zamisljena opazovala prižiganje svetilnic, da družega nij niti videla niti slišala. Ko so pa dospeli do ogle neke ulice ter zagledali veliko lekarnico, razveselila se je neizmerno. Krasne barve so se igrale v oknih; ker jih je Jerica prvokrat v večernem svitu videla, omamile so skoro popolnem njeno domišljijo; ko jej je Viljem rekel, da je prodajalnica njegovega gospodarja tej zelo podobna, odvrnila mu je, to mora pač biti lep prostor za stanovanje. Potem se je čudila, zakaj je ta prodajalnica na nedeljo odprta, vse druge pa zaprte; in Viljem se je ustavil, da jej je to razjasnil, ter nje-nje radovednosti še marsikatero drugo reč razložil, nazadnje pa je dalje grede zapazil,

da je Trueman daleč pred njima. Jerico soboj potegnivši rekel jej je, da bodo sedaj šli skozi najlepšo ulico in da morata nagloma ogledavati jo, ker dospela sta skoro do one hiše, katero bi jej najrajši pokazal. Ko sta Truemanu zopet dotekla, naslonil je bil lestvico ravno na svetilnik, stoječ nasproti lepi zidani hiši. Nekatera sprednja okna so bila zagrneni, da otroka nijsta mogla notri videti; nekatera pa ali nijso imela zagriajal ali pa ta še nijsa bila doli spuščena. V neke sobani so drva prijetno gorela na ognji, okrog katerega so bili ljudje zbrani; tu bi bila Jerica kaj rada se mudila. V drugi sobani je bil prižgan krasen svečnik in če prav nij bilo nobenega notri bilo je vendar pohišeje tako krasno in vse tako bliščeče, da je otrok radosti pokal z rokami; tudi je Viljem nij mogel prej spraviti proč, dokler jej nij rekel, da je dalje doli v ulici še neka lepa hiša, kjer bodeta morebiti videla nekaj nežnih otrok.

„Kako pa veš, da so tam otroci?“ rekla mu je Jerica mej potjo.

„Tega za gotovo ne vem,“ odgovoril je Viljem, „stali so namreč vselej pri oknu, kadar sem minolo zimo s strijem Truemanom tija prišel.“

„Koliko jih je bilo?“ vprašala je Jerica. „Trije, mislim. Bila je majhena deklica lepih kodrastih las in prijaznega modrega lica. Zdelo se mi je kot kaka punčika iz voska, le dosti, dosti lepša.“

„O nadejam se, da jo bova videla,“ rekla je Jerica po prstih dalje skakljaje, tako živa in radostna je bila.

„Tu so,“ vskliknil je Viljem, „in res vsi trije, kot drugekrat.“

„Kje?“ vprašala je Jerica „kje pa?“ „Tam le, na onej strani, v velikej zidani hiši. Idiva tija. Blatno je; nesti te čem.“

„Viljem je varno prenesel Jerico preko blata in stala sta pred hišo. Trueman še nij bil došel tija; njega so otroci v oknu čakali. Jerica nij bila jedini otrok, ki je rad gledal svetilnice prižigati.

(Dalje prih.)

16.604 Hrvatov, Ako ta števila primerjamo s številom nemških, čeških, slovenskih šol, kar pa se v tej knjigi ne zgodi, vidimo, da imajo Čehi, Slovenci, primeroma dosta manj šol nego Nemci, Italijani itd. Po nemških šolah pride za eno šolo poprek le 144 učenec, po laških le 123, pa čeških šolah pa 180 otrok na eno šolo, in po slovenskih šolah celo 204 otroci na eno učilnico. Vidi se, kateri narodi bolj za omiko svoje dece skrbijo, ali pa za katere vlada bolj skrbi. — Od 100 za šolo ugodnih otrok jih je hodilo na Predarelskem 97 v šolo (najboljše obiskovanje), v Bukovini 16 (najslabše), na Štajerskem 72, na Koroškem 72, na Kranjskem 64, v Trstu 55; na Goriškem 51, v Istri 42, po vsem Avstrijskem pa 66 poprek. Na 1000 prebivalcev pripada na Češkem 154 šolskih otrok (v tej zadevi najboljše razmerje), v Bukovini 26 (najslabše), na Štajerskem 113, na Koroškem 111, na Kranjskem 83, v Trstu 91, na Goriškem 64, v Istri 55, po vsem Avstrijskem je poprek na 1000 prebivalcev 106 šolskih otrok. — Od pridejanih treh zemljevidov kaže prvi razmerje enorazrednih šol z ukupnim številom šol po posameznih okrajih in deželah, drugi zemljevid kaže razmerje šol s številom stanovalecev in tretji pa, ki je največje vrednosti, kaže razmerje šol obiskujočih s številom za šolo ugodnih otrok.

Razne vesti.

* (Obsojen.) Poročali smo ob svojem času, da so na Tirolskem v Velsu trije možje ustrelili fajmoštra, h kateremu so bili prišli z izgovorom, da se hoté v bratovščino dati zapisati. Eden teh treh je bil vojaški begunec

ali dezertér, doma iz Kufsteina. Vojaško sodišče v Innsbuku je tega begunca zaradi tega obsodilo, da bo za celo življenje zaprt na tvrdo in da se mu bo ta zapor tudi poostroval.

* (Po plesu.) V Fürstenfeldu na Štajerskem je bil te dni v neki gostilni, ki je menda tam najboljša, družinski ples. Mej počivanjem so našli na vrtu pijanega kmeta, kateri je imel 19 ran z nožem zadanih, na životu. Kmet je prej v omenjeni gostilnici spodaj pil. Uzrok zločina je neznan; vendar so uže tri osebe ki so plesale, kot sumljive zaprte. Kmet ne bo dolgo.

* (Življenje je pač lepo.) Nek vojak v Pragi se je zaljubil v mlado kuharico, kar nij ostalo brez nasledkov. Iz strahu pred sramoto sklence deklet umreti, vojak pa sam tudi nij hotel živeti. Oba gresta torej na breg Veltave, zavijeta se v plašč vojakov in se oba skupaj trkljata doli v vodo. Prišla pa sta ravno na plitev kraj, mrzla voda jima je domišljijo ohladila, vstala sta in — šla domov.

Dunajska borza 22. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 70
1860 drž. posojilo	112 75
Akcije narodne banke	806
Kredine akcije	142 40
London	124 70
Napol.	09 95 1/2
C. a. cekini	5 92
Srebro	117 —

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—36)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

Organizatorja i potovalnega zastopnika,

ki bi bil v stanu dati kavcijo, sprejme takoj glavni zastop banko „SLAVIJE“ v Ljubljani pod jako ugodnimi pogoji. (13—1)

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378—15) **A. Schneiderja.**

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Advokat **dr. Josip Sernec** v Celju išče

koncipijenta,

slovenščine zmožnega.

(9—3)

Umeteljni zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombaranje z zlatom ali drugimi sposobnimi poltali, piljenje, čiščenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370—10)

Paichelu,

zdravniku za zobe, pri Hradeckega mostu, v Maljeveji hiši I. nadstropje.

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—13)

Tulci.

21. januarja:

Pri **Slonu:** Bradivan iz Zagreba. — Maly iz Tržiča. — Stern iz Karlovca. — Erlich iz Dunaja. — Schepitz iz Trsta. — Scherz iz Karlovca. — Kermavnar iz Postojne. — Ružič iz Reke. — Rumpret iz Krškega. — Beheim iz Zagreba. — Santi iz Trsta. — Dau iz Tržiča. — Klein iz Trsta. — Ovsenek iz Metlike. — Heumer iz Zagreba. — Garzaroli iz Dolenjskega. — Polak iz Tržiča. — Cerar iz Hrastnika.

Pri **Maličih:** Trafojer iz Dunaja. — Jeraj iz Sevnice. — Habrnik iz Celovca. — Turnstern iz Dunaja. — Braune iz Kočevja. — Weiser iz Dunaja.

Pri **Zamoreci:** Kramar iz Dunaja. — Paher iz Reke. — Paoli iz Verone. — Leykam iz Celovca.

100 hrastov

srednje mére, je na prodaj na dunajsko kubik mero.

Kdor hoče jih kupiti, naj ceno enega kubika ponudi do **4. februarja 1877.**

Oskrbništvo Komende n. v. r. v Črnomlju,

21. januarja 1877.

(15—1)

Janez Kapelle v Metlikj.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto **pravih zdravilnih in toaletnih sredstev**, ki so se vselej kot izvrstne izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč spričal je o tem.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one **specijalitete** za prave sprejme, ki našo firmo nosijo.

Posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi

leško odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, žilicah, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zaprtje, pravi vir največje boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatuljic, s 120 pilami, stane 1 gl., posamezne škatuljice 15 kr.

Odlikovane so z jako častečim spričalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem ne-velemu lasu vsako barvo (rno, rujavo, rumeno) 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, (belo ali roza) 1 gld. in 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko zoznajboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljenju luskin 1 gld. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko 55 kr. **Nestlejeva otročja moka** 90 kr. **Dr. Golljev jedilni prah** 84 kr. **Popova anaterinova ustna voda** 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** 1/8 funta 84 kr. **Dr. Pfeiffermannova zobna pasta** 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** 1 gld. 50 kr. **Dr. Brownova pomada za obranjenje las** 2 gld., so vedno frišni v zalogi. Veliko skladišče **parfimerij, mil, pomad** itd. prvih pariških firm. **Čokolade** francoskega društva od 60 kr. do 3 gld. funt. **Pravi ruski čaj** 1 gld. 1/4 funta. **Skladišče** vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor **samoklistiri, brizgalnice, bandaze**, jako ceno. Velika zaloga **zobnih krtačic, smink, in drugih toaletnih rečij.**

Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni obliči, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznanejšje specijalitete farmacije in parfimerije Francoske, Angleške, Ameriske, Nemčije, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljše krepi in svežilo 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšje sredstvo za nadoho. 25 kosov 1 gld.

Protinski duh, aromatičen, priporočan vsem ali revmatizem, 70 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov 1 gld. 60 kr.

Gušni duh, najboljšje sredstvo proti guši (krofu), 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašelj in prsno bolezen, 70 kr.

Menthin, najboljšje zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda, 50 kr.

Margerite-boubons za kašelj, 30 kr.

Oreillon, za vse ušesne bolezni, proti gluhoti, šumenju dobro. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčrnejšje zobe bele ko biser. 70 kr.

Po-ho iz Kine prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in glavobol. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin, najboljšje sredstvo proti gam, daje koži barvo rož in limbarjev. 1 gld. 50 kr. in 80 kr.

Royerjeva hemeroidalna maža, tem priki hemeroidne trpe. 1 gld. 60 kr.

Salicil-antisuitin, izvrstno proti sitnemu potenju rok in nog 50 kr.

Salicilno milo, najboljšje in najcenejšje milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile za otle zobe najboljše zdravilo. 25 kr.

Storax-Crème, čudežno pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi papir, proti nahodu, prsnemu kataru, vratobolu in hripri. 1 gld. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah. 35 kr.